

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Sylvy Šiškeové a soudce Petra Pospíšila v právní věci žalobkyně: **B. D.**, zastoupená JUDr. Pavlem Kiršnerem, LL.M., advokátem se sídlem Rumunská 1720/12, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) E. G.**, , a **II) nezl. O.-E. G.**, zastoupený zákonným zástupcem E. G., o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2026, č. j. OAM-8925-9/ZR-2025, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2026, č. j. 46 A 2/2026 - 54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 6 134,70 Kč k rukám jejího zástupce JUDr. Pavla Kiršnera, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] Žalobkyně je občankou Mongolska a v České republice žije od roku 2020 se svým manželem a nezletilým synem. Oba manželé mají povolen dlouhodobý pobyt ve formě zaměstnanecké karty, syn má povolen dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití s rodinou.

[2] Žalovaný napadeným rozhodnutím zrušil podle § 46e odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), platnost zaměstnanecké karty žalobkyně a současně jí stanovil lhůtu k vycestování v délce 30 dnů. Důvodem byla skutečnost, že Okresní soud v České Lípě odsoudil žalobkyni trestním příkazem ze dne

12. 5. 2025, č. j. 4 T 55/2025 - 178, za spáchání přečinu podvodu k trestu odnětí svobody v trvání dvou měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu dvanácti měsíců. Trestného činu se dopustila tím, že přenechala jiné osobě veškeré přihlašovací údaje ke svému bankovnímu účtu, a tato osoba uskutečnila těsně za sebou a v neprospěch bankovního účtu dvě finanční operace v celkové výši 100 000 Kč; žalobkyně přitom věděla, že se na účtu nenachází dostatek prostředků. Účet žalobkyně se tak dostal do nepovoleného debetu, čímž způsobila poškozené bance škodu, kterou uhradila pouze částečně.

[3] Žalovaný dospěl k závěru, že v takovém případě byla naplněna podmínka pro zrušení zaměstnanecké karty, a to bez ohledu na závažnost trestného činu a na výši trestu. Žalobkyně sice ve vyjádření k pokladům rozhodnutí poukazovala na to, že jím může být zasaženo do soukromého a rodinného života všech rodinných příslušníků a nejlepšího zájmu nezletilého dítěte, a navrhovala provedení důkazů výsledkem svým a svých rodinných příslušníků a zprávou orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD). Podle žalovaného však po správních orgánech nelze požadovat, aby samy a výhradně z vlastní iniciativy vyhledávaly a opatrovaly důkazy svědčící ve prospěch účastníka řízení. Účastník má sám uvádět skutečnosti ve svůj prospěch.

[4] Městský soud v Praze následné žalobě vyhověl a napadeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil pro nepřezkoumatelnost. Dospěl k závěru, že i v tomto typu řízení je povinností žalovaného posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života, a to na základě přímé aplikace čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Žalovaný měl proto zkoumat, jakým způsobem se rozhodnutí o zrušení zaměstnanecké karty žalobkyně promítne do jejího soukromého a rodinného života, ale rovněž i jejího manžela, a především nezletilého syna. Žalovaný však vůbec neidentifikoval žádné konkrétní potřeby nezletilého dítěte, nehodnotil jeho věk, míru faktické závislosti na žalobkyni, dopady, které by vycestování žalobkyně mohlo mít na jeho každodenní život, na rodinné vazby či plnění povinné školní docházky. To vše za situace, kdy sama žalobkyně uváděla podrobnosti ze svého rodinného života a navrhovala za účelem objasnění dalších rozhodných skutečností výsledky těchto osob a vyžádání stanoviska OSPOD. Městský soud pak poukázal na to, že posouzení přiměřenosti zásahu znamená poměřovat „něco k něčemu“, tedy veřejný zájem spočívající v ochraně objektů chráněných trestním právem na straně jedné s právem na rodinný a soukromý život a ochraně nejlepšího zájmu dítěte na straně druhé. Ani to však žalovaný neučinil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobkyně

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, kterou založil na důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Závěry městského soudu jsou založené na nesprávném posouzení řešené právní otázky. Soud se podle stěžovatele „poměrně“ odchýlil od dosavadní judikatury ve věcech rušení dlouhodobých pobytů ve formě zaměstnanecké karty, především pokud jde o povinnost zkoumat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Důvod použitý ke zrušení zaměstnanecké karty nevyžaduje pro svou závažnost zohlednění dopadu do soukromého a rodinného života a stěžovatel už vůbec nebyl povinen z vlastní iniciativy

pokračování

zkoumat okolnosti rodinného života žalobkyně, včetně nejlepšího zájmu jejího nezletilého syna.

[7] Stěžovatel zdůraznil, že i dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva se ochrany soukromého a rodinného života mohou domáhat pouze cizinci dlouhodobě usazení na území smluvního státu. Žalobkyně v ČR pobývá pouze od roku 2020, a to „jen“ na základě zaměstnanecké karty, nepožívá proto ochrany podle čl. 8 Úmluvy.

[8] Pokud jde o povinnost zkoumat nejlepší zájem dítěte, dané řízení spadá dle kategorizace různých řízení provedené Ústavním soudem v nález ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, do poslední čtvrté kategorie. V něm je nejlepší zájem dítěte třeba zohledňovat jen tehdy, pokud to výslovně zákon stanoví. Zákon o pobytu cizinců však nic takového nestanoví, a nebylo proto povinností stěžovatele se touto otázkou zabývat a už vůbec ne provádět za tím účelem složité dokazování.

[9] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že napadený rozsudek nepředstavuje odklon od ustálené judikatury, ale naopak její důslednou aplikaci. Z ustálené judikatury NSS i ESLP vyplývá, že ochrana podle čl. 8 Úmluvy se vztahuje na jakýkoliv reálně existující rodinný život a není podmíněna formálním pobytovým statutem. Stěžovatel sám ve svém rozhodnutí uvedl, že aplikuje přímo použitelný čl. 8 Úmluvy. Tuto změnu postoje považuje žalobkyně za účelovou. Judikatura rovněž vyžaduje, aby správní orgán konkrétně identifikoval a hodnotil nejlepší zájem dítěte. Žalovaný nic takového nezkoumal, omezil se jen na úvahy o státní příslušnosti členů rodiny a tomu, že mohou soukromý a rodinný život uskutečňovat v zemi původu. Ve správním řízení žalobkyně tvrdila existenci funkční rodiny na území ČR, plnou závislost nezletilého dítěte na jí poskytované péči, neboť zaměstnaný manžel není schopen plnohodnotně tuto péči zvládnout, a především plnou integraci dítěte v českém prostředí. Navrhla přitom provedení řady důkazů, které žalovaný bez dostatečného odůvodnění neprovedl. Souhlasí proto se závěrem, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, a navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě, proto se soud musí zabývat její přijatelností. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že rozhodoval-li před krajským (městským) soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Podstatný přesah má podobu rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského (městského) soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS; či nověji ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 11).

[11] Kasační stížnost podaná správním orgánem je přijatelná, dotýká-li se právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; týká-li se právních otázek, které dosavadní judikatura řeší rozdílně; vyvolává-li potřebu učinit tzv. judikturní odklon;

nebo svědčí-li o zásadním pochybení krajského soudu – o nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury či o hrubém pochybení při výkladu hmotného či procesního práva (rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS).

[12] Nejvyšší správní soud předesílá, že se v nedávné době zabýval obdobnou kasační stížností téhož stěžovatele v usnesení ze dne 16. 4. 2026, č. j. 10 Azs 10/2026 - 49. V něm dospěl k závěru, že všechny nyní vznesené otázky jsou v judikatuře kasačního soudu uspokojivě vyřešeny. Není důvodu ani v tomto případě se od tohoto závěru odchýlit. Kasační stížnost **je nepřijatelná**.

[13] Pokud jde o povinnost posuzovat přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života v pobytových věcech, lze odkázat na rozsudky ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30, bod 11, ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27, č. 3852/2019 Sb. NSS, bod 13, ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, bod 37, ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS, bod 19, nebo ze dne 18. 5. 2020, č. j. 5 Azs 28/2020-38, body 31 a 32. Z nich plyne, že v zákoně není výslovně stanovena povinnost posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a odst. 3 tohoto zákona o pobytu cizinců; stěžovatel má však povinnost se přiměřeností dopadů do soukromého a rodinného života cizince zabývat k jeho námitce, neboť to vyplývá z čl. 8 Úmluvy.

[14] Tento výklad, dokonce i ve vztahu toliko k procesním rozhodnutím, potvrdil také rozšířený senát v rozsudku ze dne 5. 11. 2025, č. j. 8 Azs 99/2023 - 65, č. 4717/2026 Sb. NSS. Ten se ostatně zabýval případem cizinky s povolením k dlouhodobému pobytu (za účelem podnikání), která v době rozhodování správního orgánu pobývala na území ČR pouze dva roky. Ze závěrů rozšířeného senátu vyplývá, že správní orgán má povinnost posuzovat přiměřenost vždy, je-li možnost zásahu patrná z okolností věci, ze spisu či ji cizinec tvrdí. Tato judikatura proto nepotvrzuje ani argument stěžovatele, že přiměřenost zásahu je třeba zkoumat pouze u tzv. dlouhodobě usazených cizinců.

[15] Rovněž k jednotlivým kategoriím řízení, v nichž je třeba posuzovat nejlepší zájem dítěte, existuje judikatura kasačního soudu. V případě, kdy cizinci není prodloužena platnost zaměstnanecké karty a nezletilé dítě cizince pobývá na území ČR, je třeba, aby správní orgán zjistil, jak se takové rozhodnutí promítne do života dítěte (rozsudky NSS ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39, body 34 až 36, ze dne 23. 10. 2023, č. j. 10 Azs 234/2023-51, bod 15, ze dne 20. 11. 2025, č. j. 9 Azs 133/2025-30, bod 23). Obecně platí, že základním nástrojem k dostatečnému zjištění skutkového stavu je v těchto případech výslech každého z rodičů nezletilého dítěte. Vyžádat si lze i stanovisko OSPOD, případně jiné podklady (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 33/2022-39, bod 41). Nejlepší zájem dítěte neznamená, že by měl být vždy rozhodující a že by nad ním v závislosti na individuálních okolnostech nemohly převážet jiné konkurující zájmy (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 2. 2024, č. j. 10 Azs 311/2023-44, bod 17).

[16] Nad rozsah výše uvedeného považuje kasační soud za potřebné k věci poznamenat následující. Jestliže žalobkyně v řízení před stěžovatelem poukazovala na konkrétní skutečnosti nasvědčující tomu, že by rozhodnutí o zrušení zaměstnanecké karty mohlo nepřiměřeně zasáhnout do práva na soukromý a rodinný život a být v rozporu s nejlepším zájmem jejího nezletilého syna, a navrhovala k tomu provedení dalších důkazů, pak to jistě

pokračování

neznamená, že by požadovala, aby správní orgán z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy. Naopak, bylo na stěžovateli, aby se s těmito návrhy řádně vypořádal s cílem zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a následně posoudil přiměřenost dopadu rozhodnutí. To pak v tomto případě znamená poměřovat veřejný zájem na ochraně objektů chráněných trestním právem s výše uvedenými základními právy žalobkyně a jejích rodinných příslušníků. Aby však takové poměřování mohlo být považováno za řádné, nepostačuje v rozhodnutí bezobsažně opakovat fráze o „*promyšleném a cíleném porušování právního řádu*“, „*nulovém respektu ke kulturně-společenským pravidlům hostitelské společnosti*“ a o tom, aby si žalobkyně „*našla živobytí tam, kde budou mít pro její neakceptovatelné jednání pochopení*“.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že se městský soud nijak neodchýlil od judikatury kasačního soudu a nedopustil se ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň v řízení nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správní soudu řešena. Kasační stížnost proto nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele a Nejvyšší správní soud ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a s. ř. s.).

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51-53). Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení žalobkyně představují odměnu a náhradu hotových výdajů jejího zástupce. Odměna zástupce za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), činí 4 620 Kč (§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu). Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu je třeba k odměně za daný úkon připočítat 450 Kč jako náhradu hotových výdajů. Protože zástupce žalobkyně vykonává advokacii jako společník společnosti, která je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající této dani, tedy o 1064,70 Kč. Celková náhrada nákladů řízení žalobkyně tak představuje částku 6 134,70 Kč, kterou je stěžovatel povinen uhradit žalobkyni k rukám jejího zástupce do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim z rozhodnutí neplynulo žádné právo, které by mohly v řízení bránit, a soud jim ani neuložil plnění povinnosti (§ 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. ve znění zákona č. 314/2025 Sb.)

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2026

Ivo Pospíšil
předseda senátu